जनयित्री

JANAYITRĪ

मातृतत्त्वाधारितं पुस्तकम्

(A Book based on the Concept of Mother)

मातृदेवो भव

(Let us treat our mothers like a Goddess)

सम्पादकः

डॉ. गगनचन्द्रदे

तिलोत्तमास्मृतिपरिषद

चिरकुला, कमर्द्दा, बालेश्वरम्, ओडिशा-७५६०७९

क्रमाङ्कः	कीर्तिः	स्रष्टा / स्रष्ट्री	पृष्ठाङ्कः
	पद्यविभागः		
३.	भारत-जननी-वात्सल्यम्	प्रो. (डॉ.) हरेकृष्णशतपथी	४३
४.	मातृस्तवनाञ्जलिः	प्रो. (डॉ.) बनमालीबिश्वालः	५२
५.	मातातिरिक्ता भुवि गौरवेण	प्रो. (डॉ.) कमलेशमिश्रः	५४
६.	मातृविंशतिका	प्रो. (डॉ.) भागीरथिनन्दः	५५
७.	सा वन्दनीया भुवि मातृजातिः	वाणीरत्नपण्डितश्रीगदाधरदाशः	५७
८.	मातृपञ्चकम्	डॉ. ब्रजकिशोरत्रिपाठी	६१
९.	माता महीयसी पूज्या	डॉ. सतीशचन्द्रपण्डा	६२
१०.	माता समेड्या मनुजैस्सदा तत्	डॉ. बुद्धेश्वरषडङ्गी	६३
११.	मातृस्मृतिः	डॉ. पूर्णचन्द्र उपाध्यायः	६५
१२.	जननी सा गरीयसी	डॉ. सोमनाथदाशः	६६
१३.	मातृस्तवः	डॉ. प्रियव्रतमिश्रः	६८
१४.	मातृषट्पदी	डॉ. हरेकृष्णपट्टजोषी	६९
१५.	मातृरूपिणीम्	प्रो. (डॉ.) गौरप्रियादाशः	७०
१६.	महीयसी विष्णुप्रिया	डॉ. कालीप्रसादमिश्रः	७२
१७.	जननी	डॉ. धर्मेन्द्रकुमारसिंहदेओ	७४
१८.	मातृकृपा गरीयसी	डॉ. मनोरञ्जनदासः	७५
१९.	जननी	श्रीमान् सैकतमोहान्तः	७७
	गद्यविभागः		
२०.	मातृशक्तिः	प्रो. (डॉ.) ब्रजकिशोरस्वाईं	७८
२१.	मातृमहिमा	डॉ. निरञ्जनसाहुः	८०
२२.	मातुः महत्त्वम्	प्रो. (डॉ.) विष्णुपदमहापात्रः	८३
२३.	नास्ति मातृसमोगुरुः	डॉ. विवेकानन्दसाहुः	८६
२४.	भारतायनमहाकाव्ये मातृगौरवम्	प्रो. सत्यनारायण आचार्यः	९०
२५.	भारतीयसंस्कृतौ नारीणां वैशिष्ट्यम्	डॉ. केशवचन्द्रमहापात्रः	९४
२६.	श्रीचर्च्चिकारहस्यम्	डॉ. कालीप्रसन्नशतपथी	९९
२७.	मातृदेवो भव	प्रो. (डॉ.) सुशान्तकुमारराजः	११०
२८.	मातृमहिमा	डॉ. नारायणदाशः	११६
२९.	मातृशक्तिः	डॉ. उमेशचन्द्रमिश्रः	१२१
३०.	जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी	डॉ. भारतभूषणरथः	१२५

मातृकृपा गरीयसी

डॉ. मनोरञ्जनदासः
सहाचार्यः संस्कृतविभागमुख्यश्च
मुगवेडियागंगाधरमहाविद्यालयः, पूर्वमेदिनीपुरम्, पश्चिमवङ्गः

सर्वदा दृश्यते शास्त्रे मातृकृपा गरीयसी ।
मातृकृपां समाश्रित्य मूर्खा भवन्ति पण्डिताः ।।१

संस्कृतबाङ्मयाकाशे यः खलु चिरवन्दितः ।
वाग्देव्याः वरपुत्रोऽसौ कालिदास इति श्रुतः ।।२

कालिदासं महामूर्खं वदन्ति विश्ववासिनः ।
सरस्वत्याः प्रसादेन विश्वकविषु पूजितः ।।३

आजन्म यो महामूर्खः शास्त्रज्ञाने च दुर्बलः ।
उवाच सारलादासः स्वकण्ठेन पुनः पुनः ।।४

स्वप्नेन सारलादेवी यदुवाच कविं प्रति ।
लिखितं निष्ठया साकं कविवरेण सत्वरम् ।।५

मातृकृपां समाश्रित्य यश्च ख्यातो युगे युगे ।
महाभारतमाश्रित्य उत्कलेषु प्रतिष्ठितः ।।६

'टेरेसा' जननी ख्याता सेवाकार्ये हि भारते ।
गान्धारी जननी धन्या मातृत्वधर्मपालने ।।७

रामेण पूजिता देवी रामायणे च लक्ष्यते ।
रावणस्य विनाशाय अम्बिकापूजनं यथा ।।८

लक्ष्मीं त्यक्त्वा जगन्नाथो बहु कष्टं च लब्धवान् ।
भिक्षावृत्तिं स्वयं कृत्वा दृष्टान्तः स्थापितः खलु ।।९

आद्याशक्तिर्महामाया काकटपुरमङ्गला ।
मनसा विमला चण्डी स्वमहिम्ना प्रतिष्ठिता ।।१०

कुपुत्रो जायेत नित्यं कुमाता न भवेत् कदा ।
सर्वतीर्थमयी माता मातृकृपा गरीयसी ।।११

दिवारात्रं समं कृत्वा स्वात्मानं या निवेदिता ।
प्रणम्या सा च सर्वादौ जननी गर्भधारिणी ।।१२

यस्या वचनमाकर्ण्य वयं सर्वे प्रतिष्ठिताः ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै गभीरहृत्प्रदेशतः ।।१३

निधाय हृदि सन्तापं परिवाराय चिन्तिता ।
सुधावाक्यप्रदानेन सदैव या क्रियान्विता ।।१४

विपदि या स्थितप्रज्ञा सम्पदि विगतस्पृहा ।
आदर्शजननी सा च यद्वचनं सुधाधिकम् ।।१५

कुटुम्बतोषणे या च पारङ्गमेति कथ्यते ।
पतिपरायणा नित्यं सहिष्णुताप्रदायिनी ।।१६